

(1910 – 1974)

BİNBAŞI HAYRİ TANJU

Binbaşı Hayri Tanju, 1910 senesinde Kütahya'da dünyaya gelmiştir. Araştırmalarım sırasında, Binbaşı Hayri Bey ismini çok sık duyuyordum. Risale-i Nur'ları ilk defa Ankara'da tab ettiren ağabeylerimizden Mustafa Türkmenoğlu'nun, bu serinin 1. cildinde yayınlanan hatıralarında şöyle bahsi geçer: "Elimizdeki kitaplar Osmanlıca, biz bunları matbaaya versek basamazlar, yeni harflere çevirmek lâzım. Bizim bunları daktilo ile yeni harfle çevirmemiz lâzımdı. Önce Üstad'dan bize üç tane "Büyük Sözler" geldi. Bunların hepsi de bizzat Üstad'ın tashihinden geçmişlerdi. Birimiz Osmanlıcadan okur; meselâ, ben diğer kitaptan tâkip ederim. Bir de, Hayri Ağabey diye binbaşılıktan ayrılma birisi vardı, o da daktilo ile yazardı..." Daha birçok ağabeyimiz hatıralarını anlatırken bil vesile Binbaşı Hayri Bey'in hizmetlerinden bahsediyorlardı...

Merak ediyordum bu ağabeyi, keşke onun bir fotoğrafını ve onu iyi tanıyan birini bulsam da bu kahraman insanı da yazabilsem diye hep içimden geçirdi. Hamdolsun Allah bu fırsatı da verdi... Meğer Binbaşı Hayri Bey'in oğlu Dinçer Tanju İzmir Karşıyaka'da oturuyormuş. Hem de neredeyse komşu olacak kadar yakınımızda. Bir cami çıkışında Şakir Toprak Kardeşimiz tanışıyor kendisiyle; hemen haber verdi... Üstad Hazretlerini de görmüş olan Dinçer ağabey bizi evinde kabul etti; albümlerini açtı ve babasıyla ilgili bolca fotoğraflar ve bilgiler verdi. Babasının kendi sesiyle Risale-i Nur okuduğu iki kaseti de verdi. Kendisine ve tanışmamıza vesile olan Şakir kardeşe teşekkür ediyorum.

Uçak Pilotu olan Binbaşı Hayri Bey'in filmlere konu olacak bir hayatı var. Berbat bir yaşantıdan; sadık ve fedakar bir nur talebesi kimliğini Allah Ona bahşediyor... Hayatı hayat buluyor... Hazreti Ömer gibi; kötü niyetle gidiyor, bir gecede Nur-u Kur'an'a talebe oluyor... Sanki yeniden yaratılıyor; Hayırlı Hayri oluyor... Hatıralar okununca görülecek ki; Binbaşı Hayri Bey'in hayatı, bir hidayet ve hizmet destanıdır...

Hani Üstad Bediüzzaman Hazretleri diyor ya; mealen: "Bazı fitratlar tedricîdir, şey'en şey'en kalkıyor. Bazı fitratlar da birdenbire parlıyor; barut gibi karanlıktan, birdenbire fıskırıyor. Eğer mizan istersen: İslâm'dan evvel Ömer, İslâm'dan sonra Ömer..." Hayri Bey de öyle; simsiyah barut gibiyken, ateşlenince, fıskırıyor nuranî parıltılar...

Elbette Hayri Bey'in yeni hayatında, onu, yeni ve başka türlü imtihanlar bekler. Çünkü terakkinin yolu böyle... Allah'ın kanunu bu... İnce eleklerle eler onu kader... İşten atılır, ailece çok sıkıntı çekerler, dört kere hapis yatar, devamlı takip altındadır... Bu olumsuzluklar Binbaşı Hayri Bey'i durduramadığı gibi; bu milletin imanına hizmet yolunda her şeyini feda eder... Uçak pilotu Hayri Bey, uçak gibi götürür üzerine düşen hizmetleri. Üstad Hazretlerine de yakın olur, onunla çok sık görüşür. Emirdağ Lahikasının ikinci kısmında iki yerde Hayri ismi geçmektedir. Fakat soy ad ve sıfat zikredilmediğinden şimdilik hangi Hayri'den bahsedildiğini tespit ettiremedim. Said Özdemir ve İlhan Yüce ağabeylerle de görüşüp; Binbaşı Hayri Bey hakkındaki çok güzel kanaatlerini hatıraların sonuna ekledim. Binbaşı Hayri Bey'in eski bozuk yaşantısından, 'batılı tasvir etme'

endişesiyle fazla bahsetmek istemedim. Sadece geçirdiği inkılâbın daha iyi anlaşılabilmesi için mecburen birkaç kelime ile ima ettim... Hatıralar Dinçer Tanju'ya tashih ettirilmiştir.

Dinçer Tanju Anlatıyor:

19 Mayıs 1941'de Eskişehir'de dünyaya geldim. Babam o zaman üsteğmen'di. Sonra Devlet Demir Yolları'na girdim ve oradan emekli oldum. 1969'da İzmir'den evlendim ve İzmir'e yerleştim.

Binbaşı Hayri Bey'in oğlu Dinçer Tanju

ASKER, YÜZBAŞIM NAMAZ KILIYOR DEYİNCE ŞOK GEÇİRDİK İNANAMADIK

Babam Hasan Hayri Tanju 1910 senesinde Kütahya'nın Börekçiler Mahallesinde dünyaya gelmiştir. Kuleli Askerî Lisesi ve Hava Harp Okulu'nu bitirdikten sonra pilot-teğmen olarak ordu saflarında katılır... İlk görev yeri Eskişehir başta olmak üzere memleketin muhtelif yerlerinde vazife yapmıştır. Hatırladığım kadarıyla; Eskişehir, Diyarbakır, İzmir-Güzelyalı, Erzincan ve tekrar Eskişehir... Son görev yeri olan Eskişehir'e Binbaşı olarak geldi ve Hava İkmal Merkez Müdür Muavini olarak görev yaptı. Nur Cemaatı içinde daha çok Binbaşı Hayri Bey olarak bilinir ve anılır...

Babamın eski hayatı çok berbattı; içki, dayak, metres... Her türlü günahlarla alüde çok bozuk bir hayat... İyi bir mazisi yoktu yani babamın... Annem Cuma namazına dahi gönderemezdi onu...

Sene 1950... Erzincan... Babam Yüzbaşı... Ne olduysa oldu, nasıl olduysa oldu, o sene bir şeyler oldu... Doğrusu mahiyetini ve sebebini ben de tam bilemiyorum... Yalnız şunu çok iyi biliyorum; babam o sene 180 derece değişti... Hem de ne değişme... Sanki yeniden yaratıldı... Yeni halini görünce tanıyamadık, inanamadık biz babama... Şöyle oluyor bu İlâhi tecelli:

Sene 1950. İzmir'den Erzincan'a tayini çıkan babam Yüzbaşı Hayri Bey; ev bulamadım deyip bizi götürmek istemedi yanında... Yalnız olarak gitti Erzincan'a... Annem, ben ve üç kız kardeşim İzmir'de kaldık... Annem buna çok üzülmüş ve "bizi kasıtlı olarak götürmedi..." demişti...

Erzincan'da Yüzbaşı olarak göreve başlayan babama, kendi askerlerinden "Süleyman" isminde devamlı Kur'an ve Risale-i Nur okuyan ihlâslı bir er, -kendi emir eri- çok tesir ediyor... Süleyman asker,

İlk defa Risalelerden veriyor kumandanına... Bu mübarek asker, hâl ve ahlakı ile de çok tesir etmiş babama... Babamın sonradan bana anlattığına göre; bir gece, Allah'tan bir hidayet gelmiş ve eksi 39,5 derecede buzu kırıp gusül abdesti almış ve namazlarını tam olarak kılmaya başlamış... O gece yepyeni bir Hayri çıkmış ortaya.

Sonra babam bizi çağırdı yanına, Erzincan'a. Annem, kardeşlerim ve ben hep beraber gittik... Biz gittik ama tabi daha hiçbir şeyden haberimiz yok. Bizi bir asker karşıladı. Babamız nerde dedik. Asker: "Yüzbaşım namaz kılıyor" dedi. (Aradan altmış sene geçmesine rağmen, Dinçer ağabey bu büyük değişimin tesirinden hala kurtulamamış, anlatırken gözyaşlarını tutamıyor, heyecanından zor konuşabiliyordu.

Ömer Özcan) Çok şaşırıldık tabi... Namaz kılıyor deyince bir şok yaşadık biz... Hatta yoksa yanlış adrese mi geldik acaba diye tereddüt bile geçirdik.

Baktık babamız tamamen değişmiş... Allah, O'nun kalbine bir hidayet nuru düşürüp, İslamın huzurunu tattırılmış O'na. Çok sevindik, çok memnun olduk tabi. Bilhassa annem... Artık dayaklar falan bitti. Bize daha şefkatli davranıyor, asker bile dövmüyordu artık. Bir de, ben o Süleyman askerle de konuştum. Şark şivesiyle konuşuyordu. Tabi o zaman daha on yaşlarında olduğumdan İslam, hidayet gibi şeylerin pek şuurunda da değildim haliyle. Sonradan fark edip, şimdi düşünebiliyoruz bunları biz...

UÇAK PİLOTUYDU, ALMANCA, FRANSIZCA BİLİRDİ BUNA RAĞMEN ORDUDAN TARD EDİLDİ...

Binbaşı Hayri Bey'in bisiklet ve motosikletten kendi imal ettiği "tenezzüh" adlı bineği

Aynı sene Binbaşı olan babam, Erzincan'dan ilk görev yeri olan Eskişehir'e tekrar tayin oldu. Eskişehir'de Üstad'ın yakın talebeleriyle; Saatçı Şükrü Yürüten, Yalaman Camisi İmamı Osman (Toprak) Hoca, Kör Hafız, Askeriyede hem makinistlik yapan, hem de çarşaf falan satan Kelterci Mustafa ve diğer Nur talebeleriyle tanıştı, onlarla samimi oldu. Eskişehir'in Muttalip Köyünde Hacı Hilmi Efendi diye bir zat vardı, oraya da gitmişti... Risale-i Nur ilminde ilerlemeye ve Üstad Hazretlerine gidip gelmeye başladı...

Babam 1951 senesinde Emirdağ'ında bulunan Üstad'a bir ziyarete gitmişti. Bu ziyaret sebep oldu; "İbadete fazla düşkünlük ve vazifesini ihmal" iddiasıyla Binbaşı iken ordudan tard edildi. Aslında bu ziyaret bahane edildi tard işinde. Yoksa babam çok zeki, çok kabiliyetli bir elemandı. Uçak pilotuydu... Almanca ve Fransızca bilir; bilhassa Almancaya ana lisanı gibi vakıftı. Çok kafalıydı. Astsubaylara derse girer, onlara hocalık yapardı. Astsubay talebeleri babam için; riyaziyenin (matematik) üstadı derlerdi. Okulda öyle isim takmışlar... Mesela bir bisikletle motorsikleti birleştirip, "Tenezzüh" adını verdiği bir binek yapmıştı kendisi. O Tenezzüh'e biz dört beş kişi biner; Eskişehir'e on kilometre mesafede orman fidanlığı diye bir mesire yeri vardı, bizi oraya götürürdü babam. Babam orayı çok severdi.

Uçak Pilotu Hayri Tanju sağda 1945

Bir bahane ile haksız olarak tard edilen babama emekli maaşı da bağlamadılar, emekli olamadı yani.... Toptan bir ödemeye işi bitirdiler. Halbuki 23,5 sene hizmeti vardı. Babam: "Bundan sonra kul kapısında çalışmam artık" deyip, o parayla Eskişehir'de bir lokanta açtı, ama olmadı, iflas etti. Emekli maaşı da bağlanmadığından ailece çok sıkıntılar çektik biz. Üç kız, bir oğlan olmak üzere dört kardeşlik. Mesela ben ortaokuldan ayrılmak zorunda kaldım. Ama elhamdulillah aç, açık kalmadık; babamın yaptığı hizmetler ebedi âlem hesabına geçti; manevi zenginlik kazanmış olduk inşallah. Annem de beş vaktini kılan dindar bir hanımdı. Zaten babam da hiç bir zaman pişman olmadı; bilakis daha çok hizmete sarıldı. Hatta arkadaşları, sonradan ihtilal reisi olacak olan Cemal Gürsel'e tavassut ettiler; "git Cemal Gürsel'e o sana maaş bağlatır" dedilerse de babam gitmedi.

Babamın Üstadla muhaberesi çok sık oluyordu. Üstad: "Benim fedakar kardeşim" diye hitap edermiş kendisine. Yalnız ordudan ayrılmasına, Üstadın tasvip etmediğini söylerdi bize. "Bırakmasaydın, keşke devam etseydin kardeşim" diye üzüntüsünü belli etmiş Üstad. Bir de babam, çok mağdur olduğunu Üstad'ın anladığını söylerdi bize. Üstad babama küçük bir tayinat bağlamıştı.

ÜSTADI GÖRÜNCE HEYBETİNDEN ÇOK ETKİLENDİM

Artık babam tamamen Risale-i Nur hizmetlerine adamıştı kendisini. Üstad'la devamlı görüşme halindeydi. Çok sık gider gelirdi yanına. Sene 1954 veya 55 olabilir, 13-14 yaşlarındaydım ben. Üstad Eskişehir'e gelmiş, Yıldız Otelinde kalıyordu. Babam giderken elimden tuttu beni de götürdü Üstad'a. Üstad yatağın üzerinde oturuyordu. Ben Üstad'ı görünce heybetinden çok etkilendim... Mübarek elini öptüm, fakat çok ama çok heyecanlandım... Ürperti içindeydim Üstad'ın yanında... Bana; "seni talebelerimin defterine kaydediyorum" dedi. Üç çeşit saç vardı Üstad'ın, sarığının altından gördüm; beyaz, kınalı, siyah... Görüşmemiz on beş dakika kadar sürmüştü. Babamla bir şeyler konuştu ama, onları o günkü halimle aklımda tutamadım, şimdi de hatırlayamıyorum.

Bir başka gün de; Üstad yine Eskişehir'de arabasıyla bizim eve, babamı görmeye geldi. Arka koltukta yorgana bürülü olarak oturuyordu. Fakat babam da Üstadı görmeye gitmişti. Karşılıklı birbirlerine gitmişler. Tabi bütün mahalle Üstad'ın arabasının başına toplandı. Yanında şoförü ile bir kişi daha vardı. Ben arabaya gidip; "babam yok efendim" deyince üstad ayrıldı.

Hayri Bey Anadolu'nun bir beldesinde yetiştirdiği talebelerle

EVİMİZİN TAVAN ARASINDA TEKSİR VE DAKTİLO İLE RİSALE ÇOĞALTIRDI

Babamın çok hizmet ettiğini biliyorum ve bunları çok iyi hatırlarım. O, Hayatını Risale-i Nur hizmeti yolunda vakfetmişti. Hiç boş durmazdı.

Bizim Eskişehir'deki evimiz tek katlı ve kerpiclendi. Babam ona tavan arası olacak şekilde bir çatı yapmıştı. Yaptığı tavan arasında kollu bir teksir makinesi vardı. Tam bilemiyorum ama Mısır veya Çin'den bir mürekkep getirmişlerdi. Babam Risaleleri onlarla aydınlar kağıdına yazar, sonra tavan arasındaki kollu teksir makinesiyle teksir ederek çoğaltırdı. Bunları evde kendi başına yapardı. Bizim evin tavan arası bu iş için çok

müsaitti. Evi biz sattık, ama hala yerinde duruyor. Sonra babam bir daktilo getirdi, Risaleleri yeni harflerle yazmaya başladı. Babam çok iyi, çok hızlı daktilo yazardı. Bundan sonra eski yazı teksir işini bıraktı zaten. Sonra evimiz baskınlara uğradı bu daktilo ve teksir makinesini müsadere ettiler maalesef; hatıra olarak bile saklayamadık. Babam evde bizimle de ilgilenir Risalelerden okurdu. Çocukken bazen ben gülerdim... Yalnız ben gençliğimde de namazımı kılardım.

Evimize baskınlar olurdu. Bir seferinde sivil olarak geldi yine polisler. Biz aynı odadaydık... Babam yatakta yatıyor, üzeri yorganla örtülü ama; biz ise divanda oturuyorduk. Polisler orada yatan babamı göremediler. Bizi, "babanız nerde?" diye sıkıştırmaya başladılar... Vallahi biz tutulduk kaldık... Babam önlerinde yatıyor, fakat görmüyorlardı veya gösterilmiyordu... Halbuki sivil polisler de bizim gibi divanda oturuyorlardı... Hadise, sabah kahvaltı saatlerinde olmuştu. Artık polisler bulamadık deyip zabıt tutup gittiler.

Babam Binbaşı Hayri Bey, yalnız evde değil, gezerek de çok hizmet etmiştir... Çoğu zaman bizimle kalmazdı. Emirdağ'da, Isparta'da, Nevşehir'de, İzmir'de, Konya'da ve en çok Ankara'da... Mesela Dazkırı'da bile bulunmuş ve orada hapis yatmıştır. Artık oralara üstad mı gönderirdi ben bilemiyorum. Gittiği yerlerde nur talebeleriyle buluşuyor, onlarla kalıyordu.

1956 senelerinden sonra daha çok Ankara'da kaldığını biliyorum. Mesela 1961 senesinde ben askerliğimi Ankara'da yapmıştım. Said Özdemir Ağabeyin dersanesi vardı; Ulus'ta Murat Lokantası üstünde, babam orada Said ağabeyin yanında kalıyordu. Hatta ben ziyaretlerine gitmişim. Orada beraber hizmet ediyorlardı. Bilhassa Ankara'da çok kalmıştı. Orada sonradan bize anlattığı bir hatırası vardır. Bir gün minibüse Risaleleri doldurmuşlar, fakat nedense aralarında bir tartışma çıkmış. Biraz gürültü de olunca ses dışarıya taşmış. Minibüs de, aksilik bu ya tam da jandarma karakolunun önündeymiş. Jandarma gürültüye gelip arabaya bakınca maalesef risaleleri de müsadere etmişler, kendilerini de götürmüşler... Bu hadise yanlış aklımda kalmadıysa Zübeyir Koç diye birisiyle olmuş...

Babam dört sefer hapisaneye girdi. Tarihlerini tam hatırlayamıyorum ama bir seferinde askeriyede iken 15 gün yattı... Dazkırı'da yattı... İki seferde Eskişehir'de yattı. Hatta o zaman Eskişehir Hapishanesinin başgardiyanı vardı Veli Efendi; babamı çok sever, çıktıktan sonra da ziyaretine gelirdi. O, babamın koğuştaki mahpusların çoğuna namaza başlattığını anlatırdı. Tabi babam binbaşı olduğu için üstünde fazla duruyorlar, çok sıkı takip ediyorlardı. Göz hapsine almışlardı ama o hiç durmazdı. Bilhassa 1960 ihtilalinde çok sıkı takibe alınmıştı.

BABAM ANKARA'DA VEFAT ETTİ

Mezar taşı. "Binbaşı Hayri 1974" yazıyor

Benim astsubayla evli bir ablam vardır. O zaman İstanbul Merter'de oturuyorlardı. Babam takip ve tarassudlardan çok sıkıştığı zaman, hemen onların yanına gidip izini kaybettirirdi. Bir nevi orada gizlenirdi... Bazen on gün, onbeş gün kalırdı yanlarında. Eniştem ve ablam dindar insan olmadıkları halde, babama hiç bir itirazları olmaz, bilakis ona hürmet edip evlerinde muhafaza ederlerdi. Benim şimdi acizane bir düşüncem daha doğrusu bir müşahedem var; onu belirtmeden geçemeyeceğim. Eniştemlerin, babamı bu

en zor günlerde himaye ettiklerine, evlerinde baktıklarına hürmeten, Cenab-ı Allah babamın yüzü suyu hürmetine onlara iki tane çok dindar damat verdi. Çok dindar ikisi de... Hatta büyük kızları THY'de hostes ve kabin amiriydi, çok sosyetarydi yani; ben onun da beş vakit namaza başladığını bizzat gördüm...

Ben 1970 senesine Almanya'ya gittim. On bir sene orada kaldım. Babam, 1974'de ben Almanya'da iken vefat etti. Bana haber de vermediler, cenazesine bile geledim, ancak izne gelince öğrendim vefat ettiğini. Ankara'da Yenimahalle camisi vardır, Altıncı Durakta. Oranın imamı Mehmet Mandal'ın evinde kalıyorlardı. Babam gırtlak kanseriydi, 61 yaşında orada vefat etmiş. Yakacık Köyüne defnetmişler. Üç nur talebesi ile orada yatıyor şimdi... Ruhuna fatiha...

SAİD ÖZDEMİR VE İLHAN YÜCE'DEN BİNBAŞI HAYRİ BEY

Binbaşı Hayri Bey'in oğlu Dinçer ağabey, babasının Ankara'da Said Özdemir ağabey ile de hizmet ettiğini ve beraber kaldıklarını söyleyince, Said Ağabeyi telefonla aradım...

Said Özdemir ağabey Binbaşı Hayri Bey ismini duyunca çok duygulandı ve şu bilgileri verdi:

"Binbaşı Hayri Bey Ankara'da çok kaldı. Çok muhterem, şakacı, latifeli, çok gayretli bir insandı. Allah rahmet etsin, çok hizmeti vardır onun. Onunla beraber çok çalıştık biz. Çok teksir kolu çevirdi O. Çok güzel daktilo yazardı. Çok ehl-i hizmet bir kardeşti. Muhtelif yerlerde kalmıştır. Biz Murat Lokantasının üstündeki ve Bent Deresindeki dersanelerde beraber kalmıştık. Bizim bir bağımız vardı, Binbaşı Hayri Bey bir müddet o bağda da kaldı; orada da teksir çevirdi. Altındağ'da bir zatın evinde de kaldı. Allah rahmet etsin, hizmeti çoktur..."

Said Özdemir'den sonra aklıma Said Ağabeyin eniştesi İlhan Yüce geldi. O, hem Hayri Bey'in meslektaşı, hem de Ankara'da hizmetleri olan birisiydi. Telefonla aradım, O da çok duygulanarak şu bilgileri verdi:

"Binbaşı Hayri Bey'i çok iyi tanıyorum. Ankara'da beraber olduk, Onunla sabahlara kadar çok çalıştık biz. Allah rahmet etsin çok hizmetleri olan birisiydi. Burada neşriyat hizmetlerinde sabaha kadar çalışıyorduk hep beraber. O daha çok daktilo yazar, teksir yapar, başka çeşit hizmetler de yapardı. Zaten neşriyatta herkesin işi ayrıydı. Birimiz zimba yapar, biri zank yapar, diğeri paketler v.s. sabaha kadar hep böyle..."

"Murat Lokantasının üstünde dersanede kalmıştı Hayri Bey. Yalnız dersane deyince şimdiki aklına gelmesin. Halı, kilim falan yok; yerde sadece sarı sazdan bir hasır seriliydi. Onların çorbalarını daha çok ben yapardım. Tarhana çorbası..."

"Çok çok fedakâr bir insandı Hayri Bey. Onu işinden attılar çok sıkıntı çekti. O kadar zahmetler çektiği halde; ihlâslı, şakacı, hoş sohbet bir insandı. Hiç kafaya takmazdı. Biz olsak dayanamazdık herhalde. İçimizde en neşeli ve huzurlu oydu yani. Hacı Bayram yakınındaki 27 Dersanesinin bodrum katında da karanlıkta çalıştı bir ara,. Orada teksir kolu çevirdi. 27 numarayı da polisler o zaman haftada bir iki sefer basarlardı. Ama alt katı bilmezler, giremezlerdi. Manikaları bulamazlardı.

"Hatta bir gün orada benim de başıma bir iş geldi. Hapisten yeni çıkmıştım... Dokuz ay yatmışım içerde. Korku morku kalmamış bizde. Gittim 27 numaraya, hem de resmi elbiselerle. Zübeyir ağabey de oradaydı. Ben ceketimi, şapkamı çıkarıp kapının arkasına asıp tuvalete girdim. Arkamdan polisler bastı. Ama her tarafı didik didik aradılar, akıllarına tuvalete bakmak gelmedi. Zübeyir ağabeyi sıkıştırdılar; "bu adam nereye gitti?" diye. Tabi ceket ve şapkayı görüyorlar, onun için soruyorlar. Hayri Beyler aşağıda teksir yapıyorlardı, ama orayı bilmezdi polis. Yarım saat tuvalette bekledim, sonra gittiler. Bu hadiseden sonra kapı çaldı mı; Zübeyir ağabey hemen tuvalete sokardı beni. Allah korudu, eğer orada yakalansaydım, muhtemelen Hayri bey gibi beni de tard ederlerdi."

Not: Said Özdemir'in kendi hatıraları "Ağabeyler Anlatıyor-1" kitabında; İlhan Yüce'nin hatıraları da bu kitap içinde neşredilmiştir.